

Søndag septuagesima (2. tekstrække) 28. januar 2018

Prædiken

Jesus lignelser, følger et bestemt mønster, en lignelse er en historie som fortæller noget vi godt kender og så lige vender det på hovedet. Fx i lignelsen om den barmhjertige samaritaner, hvis nu ham der var blevet overfaldet var blevet hjulpet af hans egne så ville historien være som vi regnede med, men han bliver hjulpet af dem som kendes som fjender. Hvis vores mor, far, bror eller søster plejer os når vi er syge overraskes vi ikke, men hvis vi blev hjulpet af en rocker så ville vi måske blive overrasket. Alle Lignelser har en overraskelse, som udfordrer vores værdier.

Så mit spørgsmål til jer i dag, er hvad er overraskelsen i denne lignelse jeg netop har læst?

Ja for mig ligger det i at den tjener som ikke har tjent på sine talenter straffes så hårdt. Jeg mener han har jo ikke gjort noget forkert. Det eneste jeg kan se som kan forklare den hårde straf er at han ser Gud som en hård herre, som skal frygtes. Så derfor bliver mit spørgsmål til mig selv, ser jeg også Gud som en hård Herre, som en jeg frygter? Og lignelsen forvirrer mig faktisk fordi Gud i lignelsen jo netop straffer og derved handler som den hårde Herre tjeneren frygter. Burde Gud ikke netop vise godhed og nåde og derved bevise over for tjeneren at han ikke behøver at frygte ham. Sådan som jeg forstår denne tekst er følgende. Når der står at manden altså **Gud rejser til udlandet, så betyder det at vi taler om den tilstand og oplevelse af at Gud er fraværende eller stille.** Jeg tror vi alle kender disse tilstande, når vi ikke oplever svar på vores bønner, når vi føler Gud har forladt os og vi ikke mærker hans nærvær. Jesus oplever det i fristelsen i ørkenen og i getsemenas have, andre beskriver det som sjælens mørke nat.

Så hvad sker der når vi tilsyneladende overlades til os selv?

Det er ligesom når vi har skrevet eller ringet til nogen vi kender og ikke får noget svar. Så begynder vi selv at komme med mulige grunde til stilheden, måske har vedkommende travlt, måske vil de ikke se os, måske kan de ikke lide os mere. Meget ofte gør stilhed at vi begynder at tænke negative og bekymrede tanker. **Vi fortolker ofte stilhed som noget negativt, vi kan tænke vedkommende mangler pli, dvs vi tænker negativt om den anden, eller vi tænker negativt om os selv, har jeg gjort noget forkert, måske er jeg ikke spændende nok at være sammen med osv.** Lidt ligesom tjeneren som tænker at Gud er en hård Herre, og derfor tør han ikke gøre noget. Vores negative fordomme omkring andre eller os selv, handlingslammer os nogen gange. Hvad end vi tænker de andre er dumme eller vi selv er dumme så reagerer vi ofte på den frygt med slet ikke at tur gøre noget som helst.

Når vi står i en troskrise, hvor vi ikke oplever at Gud er os nær, ja så kan vi nemt falde i den grøft at vi overføre vores fordomme om mennesker til Gud. Hvis et menneske ignorerer mig så det nok fordi han eller hun ikke kan lide mig.

Der er to problemer i det, det første er at vi kan ikke og bør ikke tænke at Gud reagerer som et menneske. Gud bliver ikke småfornærmet, han siger ikke at jeg gider ikke dig fordi du ikke har talt til ham i lang tid, eller gjort noget godt for din næste. Gud er ikke et menneske, og han reagerer ikke som vi mennesker gør.

Det andet problem er at vi mennesker nogen gange ignorerer hinanden fordi vi er sure på hinanden eller ikke vil være venner mere. Men nogen gange betyder et manglet svar ikke afvisning.

Stilhed og manglende nærvær betyder ikke altid afvisning.

Så hvad er årsagen til Gud stilhed?

Stilhed er nogen gange til for at lære os at gøre op med vores egne fordomme og negative følelser. Vi skal lære ikke altid at handle ud fra det vi føler, men i stedet handler ud fra det vi tror på. Tror vi på at Gud er kærlig og god, så der betyder stilhed ikke at han har forladt os, eller at han handler som et menneske eller at han er vred på os. Det betyder at vi skal tro og håbe på Guds godhed, og fortsætte vores udvikling og trosliv. Vi skal ikke blive bange når vi oplever perioder hvor biblens ord ikke siger os så meget, hvor det kristen fællesskab ikke giver os så meget glæde og fornøjelse, eller når vi ikke føler vi får svar på vores bønner. For nok viser tro sig ofte som en

følelse, men at tro betyder ikke at handle ud fra vores følelser, og slet ikke dem som er knyttet til angst og vrede.

Det kræver helt ærligt arbejde med os selv, for er som mennesker programmeret til at huske de negative oplevelser bedst. Er man allergisk over for nødder så husker man tydeligt den gang man spiste en nød og struben lukkede sig sammen om man kunne ikke få vejret. Det er godt, fordi frygt sørger for at beskytte os, og dem vi holder af. Frygt er med til at holde os i live, så vi ikke går ud foran biler, brænder os ihjel ved et lejrbrød eller spiser giftige svampe. Men frygt skal ikke overføres til vores trosliv, og bør hellere ikke styrkes og næres i vores forhold til hinanden. Styres vores trosliv af frygt så kommer vi til at skabe os et Guds billede som er helt forkert, et frygtbillede, af en ond og streng Gud, som ikke er i nærheden af hvem Gud i sandhed er, men et billede på en frygt som er løbet løbsk.

Når Gud er stille bør vi svare med ydmyghed og håb, vi skal blot vente, vente på at han vil handle i vores liv, have tillid til hans kærlighed til os, og huske at Gud er ikke et menneske.

Vi siger Gud er vor far, og hvis vores menneskefar nægtede at tale med os ja, så er der måske et problem som skal løses, men Gud er mere end en menneskefar, han er Gud den almægtige.

Vi skal ikke overføre vores menneskelige problemer til vores forhold til Gud. Og når Gud er rejst væk, når han er stille får vi netop mulighed for at lære os selv at kende og lære forskellen på os og Gud. Guds fravær er altså fuld af mening, for vi er alle nød til at lære at når andre tilsyneladende ikke vil os, når vi føler os alene, ja så skal vi lærer noget om os selv. Er det fordi jeg faktisk er egoistisk, og andre derfor med rette ikke har lyst til at være sammen med mig? Er jeg overdreven styret af negative og bekymrede tanker så selv det mindste bump gør mig forskrækket, bliver jeg hurtig bange og hvorfor?

En del af trosrejsen og udviklingen er faktisk at vi bliver klogere på os selv. I kirken kalder vi det synder og dyder, i hverdags tale kalder vi det egoisme overfor omsorg, men det er egt. det sammen. Krise er en mulighed for at lære. De to første tjenere lærte noget af deres Herres fravær, de blev mere selvstændige, de tog initiativ og fik skabt noget. Den sidste tjener lærte intet, han fik givet talent, men han handlede ikke i tro og tillid, han blev bange og bekymret og fordomsfuld, og derfor blev han straffet, han blev kastet ud i endnu en krise, en værre krise, men måske betød det blot at han fik en chance til for at lære, lære at handle i tro, som er en gave Gud giver os alle, at leve og handle ud fra tro på Gud. Amen.